

Aan: de leden van de vaste commissie voor OCW

Betreft: de toekomst van het publieke mediabestel

Onderwerp: zorgplicht Friese Taal

Datum: 11 november 2014

Geachte leden,

In zijn brief van 13-10-2014 over de Toekomst van het publieke mediabestel gaat staatssecretaris Dekker niet in op de borging van de Friese taal in de media. De Tijdelijke Commissie Borging Friese taal in de media onder voorzitterschap van mr. R.J. Hoekstra is daar klip en klaar over:

- de bijzondere positie van de Friese Taal moet ook vertaald worden naar een bijzonder beleid ten aanzien van Friestalig publiek media-aanbod;
- er dient een volwaardig, zelfstandig en breed programma-/media aanbod in de Friese Taal te zijn, dat op dagelijkse basis beschikbaar is op diverse platforms. Die brede taakopdracht van de Friese regionale omroep behoeft een structureel gedifferentieerde financiering en een afzonderlijke benadering bij de bepaling van het noodzakelijke budget;
- er dient een regiodekkende zender te zijn voor de Friestalige programmering.

In de Bestuursafpraak Friese Taal en Cultuur (BFTC) van 22 april 2013 is afgesproken dat het Rijk recht zal doen aan het rapport en de adviezen. De Ried fan de Fryske Beweging legt dit uit als het nakomen van de aanbevelingen. In die BFTC staat dat bij elk beleidsvoornemen Rijk en provincie moeten nagaan welke gevolgen dat kan hebben voor de Friese taal.

Op grond van het Kaderverdrag inzake de bescherming van Nationale Minderheden (dat door ons land in 2005 is geratificeerd) zijn de Friezen erkend als enige nationale minderheid met een eigen taal. In internationale verdragen is vastgelegd hoe omgegaan moet worden met de taal van een erkende minderheid, zoals onder andere in de Kopenhagen documenten van de Organisatie voor Samenwerking en Veiligheid in Europa (OCSE). De taakopdracht voor Omrop Fryslân verschilt dan ook wezenlijk van die in andere regio's. Het regionale omroepbestel op één hoop gooien is dus in strijd met internationale en nationale afspraken.

Sinds 1 januari 2014 is de Wet gebruik Friese Taal van kracht. In die wet (artikel 2A) is vastgelegd dat het Rijk een zorgplicht heeft voor de Friese taal. Volgens de gangbare opvattingen houdt zorgplicht van de overheid in dat zorgvuldig met de wettelijk vastgelegde belangen van het subject wordt omgegaan. Het Rijk dient dus te handelen in het belang van het instandhouden en bevorderen van de Friese taal en cultuur. De Raad van State onderschrijft deze opvatting. Handelingen van de overheid die daar haaks op (kunnen) staan zijn niet toegestaan volgens die wet. Met het voornemen van de staatssecretaris van OCW zoals verwoord in de brief is de zorgplicht geschonden.

Wij pleiten daarom voor een zelfstandige omroep voor Fryslân met een eigen zender, brede programmering en bijpassende financiering zoals afgesproken tussen Rijk en provincie in de BFTC 2013-2018.

Met een vriendelijke groet,

Dr. Geart Benedictus,
voorzitter Ried fan de Fryske Beweging